

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Verzekeringen van solidariteit

Fluit, P.S.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Fluit, P. S. (2001). Verzekeringen van solidariteit Deventer: Kluwer

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1: Inleiding en probleemstelling	1
1.1 Inleiding en doelstelling	1
1.2 Solidariteit	3
1.3 Toedeling van verantwoordelijkheid	5
1.4 Solidariteit en toedeling van verantwoordelijkheid	11
1.5 Probleemstelling en deelvragen	12
1.6 Plan van aanpak	14
Hoofdstuk 2: Conceptueel kader	17
2.1 Inleiding	17
2.2 De sociale verzekering versus de sociale voorziening	18
2.2.1 Aanwezigheid van een collectief	18
2.2.2 Aanwezigheid van een risico	19
2.2.3 Premiebetaling	19
2.2.4 Een middelentoets	21
2.3 De sociale en de particuliere verzekering	22
2.3.1 Doelstelling en karakter	22
2.3.2 De verzekeringsplicht	24
2.4 Solidariteit en verzekering	28
2.5 Solidariteit: een continuüm	31
2.6 Equivalentie in drievoud	33
2.6.1 De verhouding tussen verzekerde schadegebeurtenis en uitkering	33
2.6.2 De verhouding tussen de premie en de schadekans	34
2.6.3 De verhouding tussen de uitkering en de premie	37
2.7 Samenvatting en plan van aanpak	38
Hoofdstuk 3: Historisch kader	41
3.1 Inleiding	41
3.2 De periode 1980-1987: de Stelselherziening	41
3.3 De periode 1989-1993: de drie T-wetten	47
3.3.1 De Wet TAV	47
3.3.2 De Wet TBA	50
3.3.3 De Wet TZ	53
3.4 De periode 1994-2000: Paarse maatregelen	55

3.4.1	De WW-aanpassing 1995	55
3.4.2	De Wulbz en de Wet Pemba	55
Hoofdstuk 4: De verhouding tussen verzekerde schadegebeurtenis en uitkering		61
4.1	Inleiding	61
4.2	Het vertrekpunt anno 1980 in historisch perspectief	62
4.2.1	De Ongevallenwet	62
4.2.1.1	De verzekerde schadegebeurtenis	62
4.2.1.2	De risicobeschouwing	63
4.2.2	De Invaliditeitswet	65
4.2.2.1	De verzekerde schadegebeurtenis	65
4.2.2.2	De risicobeschouwing	66
4.2.3	De Ziektewet	67
4.2.3.1	De verzekerde schadegebeurtenis	67
4.2.3.2	De risicobeschouwing	68
4.2.4	De Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering	68
4.2.4.1	De verzekerde schadegebeurtenis	68
4.2.4.2	De risicobeschouwing	68
4.2.5	De Werkloosheidswet	71
4.2.5.1	De verzekerde schadegebeurtenis	71
4.2.5.2	De risicobeschouwing	72
4.2.6	Conclusie	74
4.3	Wijziging van het arbeidsongeschiktheids criterium in 1987	76
4.3.1	Inleiding	76
4.3.2	Inhoud van de maatregel	76
4.3.2.1	Het arbeidsongeschiktheids criterium van voor 1987	76
4.3.2.2	Het verdisconteringsbeleid tot 1987	78
4.3.2.3	Het arbeidsongeschiktheids criterium van 1987	80
4.3.3	Kwalificatie van de maatregel	81
4.3.4	Overwegingen	81
4.3.4.1	Gelijkheid	81
4.3.4.1.1	Standpunt van het kabinet	81
4.3.4.1.2	Standpunten van de sociale partners	83
4.3.4.1.3	Standpunten in het parlement	84
4.3.4.2	Activering en reïntegratie	86
4.3.4.2.1	Standpunt van het kabinet	86
4.3.4.2.2	Standpunten van de sociale partners	87
4.3.4.2.3	Standpunt van het parlement	87
4.3.4.3	Desolidarisering en voorkoming van oneigenlijk gebruik	87
4.3.4.3.1	Standpunt van het kabinet	87
4.3.4.3.2	Standpunten in het parlement	88
4.3.5	Conclusie	88

4.4	Wijziging van het arbeidsongeschiktheids criterium in 1993	89
4.4.1	Inleiding	89
4.4.2	Inhoud van de maatregel	89
4.4.3	Kwalificatie van de maatregel	91
4.4.4	Overwegingen	92
4.4.4.1	Standpunten van de sociale partners	92
4.4.4.2	Standpunt van het kabinet	95
4.4.4.3	Standpunten in het parlement	97
4.4.5	Conclusie	99
4.5	Samenvatting en conclusies	99
Bijlage 1	De wetsteksten van art. 18 en 21 WAO	104
Bijlage 2	De criteria voor de arbeidskundige beoordeling	106
Hoofdstuk 5: De verhouding tussen premie en schadekans		107
5.1	Inleiding	107
5.2	Het vertrekpunt anno 1980	108
5.2.1	De WAO-premieverdeling	108
5.2.2	De ZW-premieverdeling	109
5.2.3	De WW-premieverdeling	110
5.2.4	Conclusie	111
5.3	Het Bonus-malussysteem	112
5.3.1	Inleiding	112
5.3.2	Inhoud van de maatregel	112
5.3.3	Kwalificatie van de maatregel	114
5.3.4	Overwegingen	114
5.3.4.1	Standpunten van het kabinet en de sociale partners	114
5.3.4.2	Standpunten in het parlement	119
5.3.5	Conclusie	121
5.4	Premiedifferentiatie in de ZW	122
5.4.1	Inleiding	122
5.4.2	Inhoud van de maatregel	122
5.4.3	Kwalificatie van de maatregel	123
5.4.4	Overwegingen	124
5.4.4.1	Standpunten van het kabinet en de sociale partners	124
5.4.4.2	Standpunten in het parlement	128
5.4.5	Conclusie	129
5.5	Wachtdagen en vakantiedagen onderhandelbaar	130
5.5.1	Inleiding	130
5.5.2	Inhoud van de maatregelen	130
5.5.3	Kwalificatie van de maatregelen	131
5.5.4	Overwegingen	132
5.5.4.1	Standpunten van het kabinet en de sociale partners	132
5.5.4.2	Standpunten in het parlement	135

INHOUDSOPGAVE

5.5.5	Conclusie	136
5.6	De 2/6-wekenmaatregel	137
5.6.1	Inleiding	137
5.6.2	Inhoud van de maatregel	137
5.6.3	Kwalificatie van de maatregel	139
5.6.4	Overwegingen	139
5.6.4.1	Standpunten van de sociale partners	139
5.6.4.2	Standpunt van het kabinet	140
5.6.4.3	Standpunten in het parlement	141
5.6.5	Conclusie	145
5.7	Verruiming van de mogelijkheden tot eigen-risicodragen in de ZW	146
5.7.1	Inleiding	146
5.7.2	Inhoud van de maatregel	146
5.7.3	Kwalificatie van de maatregel	147
5.7.4	Overwegingen	147
5.7.4.1	Standpunten van de sociale partners	147
5.7.4.2	Standpunt van het kabinet	148
5.7.4.3	Standpunten in het parlement	148
5.7.5	Conclusie	149
5.8	Blokkering bovenwettelijke verzekering door de bedrijfsverenigingen	149
5.8.1	Inleiding	149
5.8.2	Inhoud van de maatregel	150
5.8.2.1	Wachtdagen in de praktijk	150
5.8.2.2	Bovenwettelijke aanvullingen in de praktijk	151
5.8.3	Kwalificatie van de maatregel	151
5.8.4	Overwegingen	152
5.8.4.1	Standpunten van de sociale partners	152
5.8.4.2	Standpunt van het kabinet	153
5.8.4.3	Standpunten in het parlement	154
5.8.5	Conclusie	156
5.9	Verlaging van de civielrechtelijke doorbetalingsplicht bij ziekte	157
5.9.1	Inleiding	157
5.9.2	Inhoud van de maatregel	157
5.9.3	Kwalificatie van de maatregel	157
5.9.4	Overwegingen	158
5.9.4.1	Standpunten van de sociale partners	158
5.9.4.2	Standpunt van het kabinet	158
5.9.4.3	Standpunten in het parlement	159
5.9.5	Conclusie	161
5.10	De 52-wekenmaatregel	161
5.10.1	Inleiding	161

5.10.2	Inhoud van de maatregel	161
5.10.3	Kwalificatie van de maatregel	164
5.10.4	Overwegingen	164
5.10.4.1	Desolidarisering, preventie en reïntegratie	164
5.10.4.1.1	Standpunt van het kabinet	164
5.10.4.1.2	Standpunten van de sociale partners	167
5.10.4.1.3	Standpunten in het parlement	168
5.10.4.2	Privatisering	172
5.10.4.2.1	Standpunt van het kabinet	172
5.10.4.2.2	Standpunten van de sociale partners	174
5.10.4.2.3	Standpunten in het parlement	175
5.10.5	Conclusie	178
5.11	Premiedifferentiatie in de WAO	178
5.11.1	Inleiding	178
5.11.2	Inhoud van de maatregel	179
5.11.3	Kwalificatie van de maatregel	181
5.11.4	Overwegingen	182
5.11.4.1	Standpunt van het kabinet	182
5.11.4.2	Standpunten van de sociale partners	185
5.11.4.3	Standpunten in het parlement	186
5.11.5	Conclusie	188
5.12	De mogelijkheid tot eigen-risicodragen in de WAO	189
5.12.1	Inleiding	189
5.12.2	Inhoud van de maatregel	189
5.12.3	Kwalificatie van de maatregel	190
5.12.4	Overwegingen	190
5.12.4.1	Standpunten van de sociale partners	190
5.12.4.2	Standpunt van het kabinet	192
5.12.4.3	Standpunten in het parlement	195
5.12.5	Conclusie	196
5.13	Verzwarend van de sectorale premiefinanciering	196
5.13.1	Inleiding	196
5.13.2	Inhoud van de maatregel	197
5.13.3	Kwalificatie van de maatregel	199
5.13.4	Overwegingen	199
5.13.4.1	Standpunt van het kabinet	199
5.13.4.2	Standpunten van de sociale partners	202
5.13.4.3	Standpunten in het parlement	204
5.13.5	Conclusie	206
5.14	Samenvatting en conclusies	207
Bijlage 1	Het oorspronkelijke wetsvoorstel Pemba	215
Bijlage 2	De wetwijzigingen van art. 7A: 1638c BW	217

Hoofdstuk 6: De verhouding tussen de uitkering en de premie	219	
6.1	Inleiding	219
6.2	Vertrekpunt anno 1980 in historisch perspectief	221
6.2.1	De Ongevallenwet	221
6.2.2	De Ziektewet	222
6.2.3	De Invaliditeitswet	222
6.2.4	De Werkloosheidswet	223
6.2.5	De Wet Werkloosheidsvoorziening	224
6.2.6	De Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering	225
6.2.7	Conclusie	225
6.3	Wijziging van de WW-uitkering in 1987	226
6.3.1	Inleiding	226
6.3.2	Inhoud van de maatregelen	226
6.3.2.1	De algemene toelatingseis: de wekeneis	227
6.3.2.2	De extra toelatingseis voor de verlengde uitkering	228
6.3.2.3	De duur van de verlengde uitkering	228
6.3.2.4	Aanscherping per 1991: de jareneis	229
6.3.3	Kwalificatie van de maatregelen	229
6.3.4	Overwegingen	230
6.3.4.1	Inleiding	230
6.3.4.2	Gelijkheid	231
6.3.4.2.1	Standpunt van het kabinet	231
6.3.4.2.2	Standpunten van de sociale partners	232
6.3.4.2.3	Standpunten in het parlement	233
6.3.4.3	Desolidarisering en de handhaving van het loondervingskarakter	234
6.3.4.3.1	Standpunt van het kabinet	234
6.3.4.3.2	Standpunten van de sociale partners	237
6.3.4.3.3	Standpunten in het parlement	238
6.3.4.4	Individualisering en emancipatie	241
6.3.4.4.1	Standpunt van het kabinet	241
6.3.4.4.2	Standpunten van de sociale partners	242
6.3.4.4.3	Standpunten in het parlement	242
6.3.4.5	Decollectivering en privatisering	244
6.3.4.5.1	Standpunt van het kabinet	244
6.3.4.5.2	Standpunten van de sociale partners	245
6.3.4.5.3	Standpunten in het parlement	246
6.3.5	Conclusie	249
6.4	Wijziging van de WAO-uitkering in 1993	249
6.4.1	Inleiding	249
6.4.2	Inhoud van de maatregel	249
6.4.3	Kwalificatie van de maatregel	250
6.4.4	Overwegingen	250
6.4.4.1	Inleiding	250

6.4.4.2	Desolidarisering en de handhaving van het loondervingskarakter	251
6.4.4.2.1	Standpunt van het kabinet	251
6.4.4.2.2	Standpunten van de sociale partners	251
6.4.4.2.3	Standpunten in het parlement	253
6.4.4.3	Decollectivering/gelijkheid/activering/privatisering	254
6.4.4.3.1	Standpunt van het kabinet	254
6.4.4.3.2	Standpunten van de sociale partners	258
6.4.4.3.3	Standpunten in het parlement	260
6.4.5	Conclusie	265
6.5	Tijdelijke reparatiemaatregel voor chronisch zieken	266
6.5.1	Inleiding	266
6.5.2	Inhoud van de maatregel	267
6.5.3	Kwalificatie van de maatregel	268
6.5.4	Overwegingen	268
6.5.4.1	Standpunt van het kabinet	269
6.5.4.2	Standpunten in het parlement	270
6.5.5	Conclusie	272
6.6	Wijziging van de WW-uitkering in 1995	272
6.6.1	Inleiding	272
6.6.2	Inhoud van de maatregelen	272
6.6.2.1	Aanscherping van de wekeneis	273
6.6.2.2	Aanscherping van de jareneis	273
6.6.2.3	Andere uitkeringsstructuur	273
6.6.3	Kwalificatie van de maatregelen	274
6.6.4	Overwegingen	274
6.6.4.1	Standpunt van het kabinet	275
6.6.4.2	Standpunten in het parlement	275
6.6.5	Conclusie	277
6.7	Samenvatting en conclusies	277
Hoofdstuk 7: Beantwoording van de deelvragen en probleemstelling		283
Summary		301
Geraadpleegde literatuur		307

